

31 Octombrie 2014, Mihai PĂUN

CADRUL DE POLITICI PRIVIND CLIMA ȘI ENERGIA PENTRU 2030: CONCLUZIILE CONSILIULUI EUROPEAN DIN 23-24 OCTOMBRIE

Consiliul European a convenit asupra cadrului de politici privind clima și energia pentru 2030 în Uniunea Europeană, în cadrul reuniunii șefilor de stat și de guvern desfășurată la Bruxelles în perioada 23-24 octombrie a.c. Consiliul a aprobat un obiectiv obligatoriu de reducere până în 2030 a emisiilor interne de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40% față de 1990, un obiectiv de cel puțin 27% energie regenerabilă consumată în UE în 2030, a subliniat importanța mobilizării eforturilor pentru realizarea de urgență a unei piețe interne pe deplin funcționale și conectate și a aprobat noi acțiuni de reducere a dependenței energetice a UE și de îmbunătățire a securității sale energetice.

Consiliul a aprobat pentru UE un obiectiv obligatoriu de **reducere până în 2030 a emisiilor interne de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40% față de 1990**. În acest scop, obiectivul va putea fi îndeplinit în mod colectiv de către UE în modul cel mai eficace cu puțință din punctul de vedere al costurilor, cu reduceri în sectoarele ETS și non-ETS care să ajungă până în 2030 la 43% și, respectiv, la 30% față de 2005.

Principalul instrument european pentru îndeplinirea acestui obiectiv va fi **o schemă de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) reformată și funcțională**, însoțită de un instrument de stabilizare a pieței în conformitate cu propunerea Comisiei Europene; factorul anual de reducere aplicat plafonului nivelului maxim al emisiilor admise va fi modificat, începând cu 2021, de la 1,74% la 2,2%.

Metodologia de stabilire a obiectivelor naționale de reducere pentru sectoarele non-ETS, cu toate elementele aplicate în cadrul Deciziei privind partajarea eforturilor pentru 2020, va fi menținută până în 2030, eforturile fiind distribuite pe baza PIB relativ pe cap de locuitor. Toate statele membre vor contribui la reducerea globală la nivelul UE din 2030, obiectivele încadrându-se între 0% și -40% față de 2005.

De asemenea, Consiliul a stabilit un obiectiv la nivelul UE de **cel puțin 27% energie regenerabilă consumată în UE în 2030**. Acest obiectiv va fi obligatoriu la nivelul UE. Acesta va fi reexaminat până în 2020, luând în considerare un nivel al UE de 30%. Comisia va propune sectoare prioritare în care se pot obține câștiguri semnificative în ceea ce privește eficiența energetică, precum și modalități de abordare a acestora la nivelul UE, în condițiile în care UE și statele membre își vor concentra eforturile de reglementare și finanțare asupra acestor sectoare. Aceste obiective vor fi îndeplinite cu respectarea deplină a libertății statelor membre de a-și determina propriul mix energetic. Obiectivele nu vor fi transpuse în obiective obligatorii la nivel național, fiecare stat membru fiind liber să-și stabilească propriile obiective naționale mai ambițioase.

Consiliul European a luat act de importanța fundamentală a **unei piețe interne a energiei pe deplin funcționale și conectate**, subliniind că trebuie să se mobilizeze toate eforturile pentru realizarea de urgență a acestui obiectiv. Prevenirea interconectării inadecvate a statelor membre la rețelele europene de gaze și de energie electrică și asigurarea unei funcționări sincronizate a statelor membre în cadrul rețelelor continentale europene, astfel cum se prevede în Strategia europeană pentru securitate energetică, vor rămâne prioritare și după 2020. În acest context, Consiliul European a decis că, sprijinită de statele membre, Comisia Europeană va adopta măsuri urgente pentru a garanta îndeplinirea în regim de urgență a unui obiectiv minim de 10% pentru interconexiunile de energie electrică existente, și cel târziu în 2020 cel puțin pentru statele membre care nu au atins încă un nivel minim de integrare pe piața internă a energiei. Statele membre și Comisia vor facilita punerea în aplicare a Proiectelor de Interes Comun (PIC), inclusiv a celor identificate în Strategia europeană pentru securitate energetică. În cazul în care punerea în aplicare a acestor proiecte nu va fi suficientă pentru îndeplinirea obiectivului de 10 %, se vor identifica noi proiecte. Comisia va raporta periodic Consiliului European cu obiectivul atingerii țintei de 15% pentru interconexiunile de energie electrică până în 2030. Ambele ținte vor putea fi atinse prin implementarea PIC.

Consiliul European a aprobat **noi acțiuni de reducere a dependenței energetice a UE și de îmbunătățire a securității sale energetice** atât pentru energia electrică, cât și pentru gaze. Moderarea cererii de energie prin sporirea eficienței energetice va contribui de asemenea la acest obiectiv. De asemenea, Consiliul a recunoscut că securitatea

energetică a UE poate fi îmbunătățită prin recurgerea la resurse indigene, precum și la tehnologii sigure și sustenabile cu emisii reduse de dioxid de carbon. Consiliul European a convenit:

- Punerea în aplicare a proiectelor esențiale de interes comun în sectorul gazelor, precum coridorul nord-sud, coridorul sudic al gazelor și promovarea unei noi platforme de comercializare a gazelor în Europa de Sud, precum și a proiectelor-cheie în materie de infrastructură care îmbunătățesc securitatea energetică a Finlandei și a statelor baltice, pentru a se asigura diversificarea furnizorilor de energie și a rutelor de aprovizionare cu energie, precum și funcționarea pieței. De asemenea,
- Îmbunătățirea mecanismelor pentru o mai bună utilizare a capacității de regazeificare și de stocare din sistemul gazelor pentru a aborda mai bine situațiile de urgență;
- Invitarea Comisiei să își intensifice sprijinul pentru asigurarea unei mai bune coordonări a eforturilor de finalizare a proiectelor esențiale de interes comun și să elaboreze acțiuni specifice, precum consultanța tehnică sau stabilirea de grupuri operative multilaterale privind anumite structuri de interconectare cu statele membre relevante, pentru a rezolva rapid problemele apărute în punerea în aplicare;
- Raționalizarea procedurilor administrative la nivel național în conformitate cu orientările Comisiei și dezvoltarea în continuare a unei politici de abordare a protejării infrastructurii energetice esențiale, inclusiv împotriva riscurilor legate de TIC;
- Pentru a consolida puterea de negociere a UE în cadrul negocierilor energetice, utilizarea pe deplin a Deciziei de instituire a unui mecanism de schimb de informații cu privire la acordurile interguvernamentale între statele membre și țările terțe în domeniul energiei, în special în ceea ce privește dispozițiile standard și asistența Comisiei în cadrul negocierilor;
- Încurajarea faptului că statele membre și societățile implicate furnizează Comisiei informații relevante și solicită sprijinul acestora în cadrul negocierilor, inclusiv în privința evaluării ex-ante a compatibilității acordurilor interguvernamentale cu legislația UE și cu prioritățile acestora în materie de securitate energetică;

Consiliul European a convenit să se dezvolte un **sistem de guvernare** fiabil și transparent, fără sarcini administrative inutile, pentru a contribui la asigurarea îndeplinirii de către UE a obiectivelor sale de politică în domeniul energiei, cu flexibilitatea necesară pentru statele membre și cu respectarea deplină a libertății acestora de a-și stabili mixul energetic. Acest sistem de guvernare:

- Se va baza pe elementele structurale existente, precum programele naționale privind schimbările climatice, planurile naționale pentru energia din surse regenerabile și pentru eficiența energetică. Se vor raționaliza și cumula liniile separate de planificare și raportare;
- Va promova rolul și drepturile consumatorilor, transparența și previzibilitatea pentru investitori, printre altele prin monitorizarea sistematică a indicatorilor esențiali pentru un sistem energetic accesibil, sigur, competitiv, securizat și sustenabil;
- Va facilita coordonarea politicilor energetice naționale și va stimula cooperarea regională între statele membre.

Consiliul a convenit că UE își va aduce contribuția, cel târziu în primul trimestru din 2015, în conformitate cu calendarul convenit la Varșovia de către CCONUSC pentru încheierea unui **acord global privind schimbările climatice**. Consiliul European îndeamnă toate țările să prezinte obiective și politici ambițioase cu mult înainte de cea de a 21-a sesiune a Conferinței părților de la Paris.

Consiliul European a reamintit și obiectivul său de a construi o **Uniune Energetică** prin care se vizează o energie la prețuri accesibile, sigură și durabilă, astfel cum se afirmă în agenda sa strategică, și că va examina periodic punerea în aplicare a acestui obiectiv.

Centrul Român al Energiei urmărește atent cadrul de politici privind clima și energia pentru 2030 în Uniunea Europeană și în România. Un obiectiv principal în activitatea sa în proiectele CRE îl reprezintă creșterea eficienței energetice. În intervențiile sale publice recente, președintele CRE Corneliu Bodea remarca faptul că *“La nivelul unei țări, o strategie trebuie să sprijine și să îndrepte spre continuarea investițiilor în finalizarea proiectelor de infrastructură și creșterea eficienței. Din păcate România se află pe ultimul loc în Europa la nivelul eficienței producției, transportului și distribuției și la nivel de consumator.”*

Comunicările CRE reprezintă un serviciu intern oferit în exclusivitate Membrilor CRE. Acestea nu reprezintă în niciun caz o poziție a CRE sau un document public.

